

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у фебруару 2013. године

1. У фебруару ове године **инфлација**, на *месечном нивоу*, износила је 0,5%, што је за 0,1 п.п. мање него претходног месеца, чиме се одржава исти тренд, који је присутан од почетка ове године. Остварени раст потрошачких цена, пре свега последица је раста цена цигарета, због усклађивања динарског износа акциза са годишњим индексом потрошачких цена у 2012. години („Сл. гласник РС“, бр. 8/13), на које се односи око половина месечног раста. По овом основу повећане су и цене алкохолних пића, с тим што је њихово дејство знатно мање. Такође, значајно дејство су имале и цене поврћа, по основу смањене понуде.

У оквиру регулисаних цена, на основу одлуке Савета Агенције за енергетику, повећане су цене гаса, тако да је статистика забележила повећање цене гаса за домаћинство за 9,5%.

На *међугодишњем нивоу* (фебруар ове у односу на фебруар претходне године), потрошачке цене су повећане за 12,4%¹, што је за 0,4 п.п. мање него у претходном месецу. Процена је да би одржавање релативно високог нивоа међугодишње инфлације требало очекивати и у наредном периоду, пре свега, по основу раста цена пољопривредних производа прошлогодишњег рода и неопходних корекција цена производа и услуга, чије су цене контролисане од стране независних регулаторних тела, локалне самоуправе и Владе.

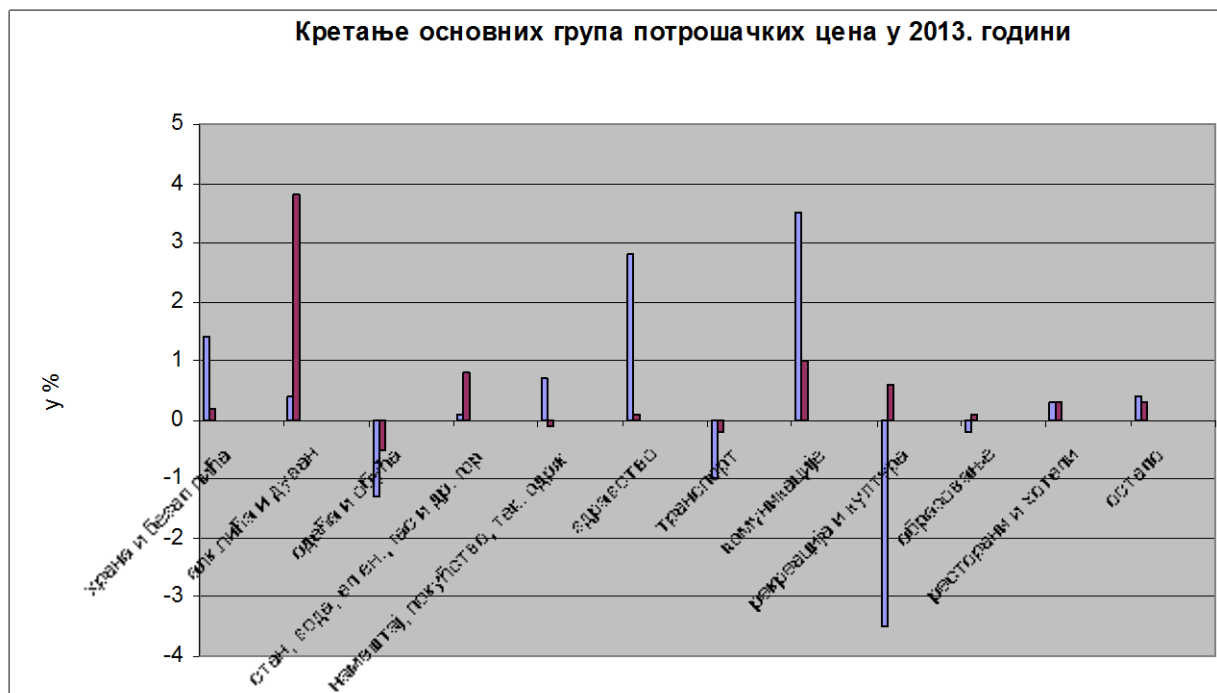
¹ Саопштење РЗС бр. 57 од 12.03.2013. године.

2. Посматрано по *основним групама*, највећи раст цена је евидентиран код алкохолних пића и дувана (3,8%), на које се односи око 60% укупног месечног повећања потрошачких цена и комуникација (1%), с дејством од око једне десетине. Натпросечно су повећане и цене стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,8%) и рекреације и културе (0,6%), пре свега по основу виших цена гаса за домаћинство, односно коришћења теретана.

Повећање испод просека евидентирано је код: ресторана и хотела (0,3%), остале робе и услуга (0,3%), хране и безалкохолних пића (0,2%), здравства (0,1%) и образовања 0,1%.

Снижење цена евидентирано је у групи одеће и обуће (0,5%), транспорта (0,2%) и намештаја, покућства и текућег одржавања (0,1%), чиме је неутралисано повећање цена из групе комуникација.

3. Наипросечан раст цена, евидентиран је код: хлеба и житарица (0,6%), рибе (2,4%), поврћа (1,9%), осталих прехранбених производа (0,9%), алкохолних пића (1,3%), материјала за одећу (0,8%), осталих одевних предмета (1%), материјала и услуге за одржавање и поправку стана (1,3%), гаса (7,9%), централног загревања стана (3%), поправке намештаја (2,4%), поправке апарата за домаћинство (7%), стакленог и стоног посуђа (1,5%), алата и опреме за кућу и врт (0,7%), осталих услуга у вези са употребом транспортних средстава (0,9%), телефонске опреме (8,6%), поправке аудиовизуелне опреме (5,5%), опреме за спорт, камповање и рекреацију на отвореном (0,6%), баште, биљака и цвећа (4,6%), ветеринарских услуга (1,4%), услуга у вези са рекреацијом и културом (2,3%), електричних апарата за личну негу (2,1%), личних предмета (1,1%), финансијских услуга (1,1%) и осталих услуга (0,6%). Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 23%.

4. У оквиру контролисаних цена, односно регулисаних, кориговане су цене следећих производа и услуга:

4.1. У оквиру **цена комунално стамбених услуга** за домаћинства у Републици у фебруару 2012. године, цене изношења смећа и централног грејања порасле су у просеку за 0,4%, односно 0,2%, док су цене воде и одведене отпадне воде мировале. При том, кориговане цене су расле два до четири пута спорије у односу на општи раст цена од 0,8% у истом месецу. Оваква кретања су ефекат само два повећања цена комунално стамбених услуга изнад дозвољеног оквира, која су извршена у Ужицу, и то за 16,3% код изношења смећа и за 9,5% код централног грејања. У преосталих четрнаест градова, који су на статистичком праћењу, цене комунално стамбених услуга у фебруару су мировале.

Цене јавног градског превоза у Републици, и то како цена превоза путника аутобусом у граду, тако и цена претплатне месечне карте, задржане су на нивоу из претходног месеца.

4.2. Према подацима статистике просечна *цена природног гаса за домаћинство (градски гасовод)* у фебруару 2013. године у односу на децембар претходне године повећана је за **9,5%** и износи у просеку **43,56 дин/м³** (са пдв), односно 40,33 дин/м³ без пдв-а.

Цене природног гаса за јавно снабдевање од краја претходне године су регулисане и јавне. На акта о ценама, која доносе енергетски субјекти, сагласност даје Агенција за енергетику Републике Србије, као независно регулаторно тело.

ЈП Србијагас је на основу сагласности **Агенције за енергетику** са применом од 1. фебруара 2013. године повећало просечну цену природног гаса за јавно снабдевање за домаћинства која су прикључена на дистрибутивни систем овог јавног предузећа за 9,3%, тако да износи 41,32 дин/м³. Такође, Агенција је дала сагласност и на одлуке о утврђивању цене природног гаса за јавно снабдевање, које су донели управни одбори 31 дистрибутивног предузећа, која у просеку износи 44,40 дин/м³ (*повећање од 8,6%*).

5. Цене деривата нафте у фебруару у односу на јануар ове године снижене су у просеку за 0,4%, при чему је бензин појевтинио у просеку за 0,5%, а дизел гориво за 0,1%. У истом месецу цене деривата нафте из увоза снижене су у просеку за 0,9%, док су деривати нафте из домаће производње поскупели за 0,8%.

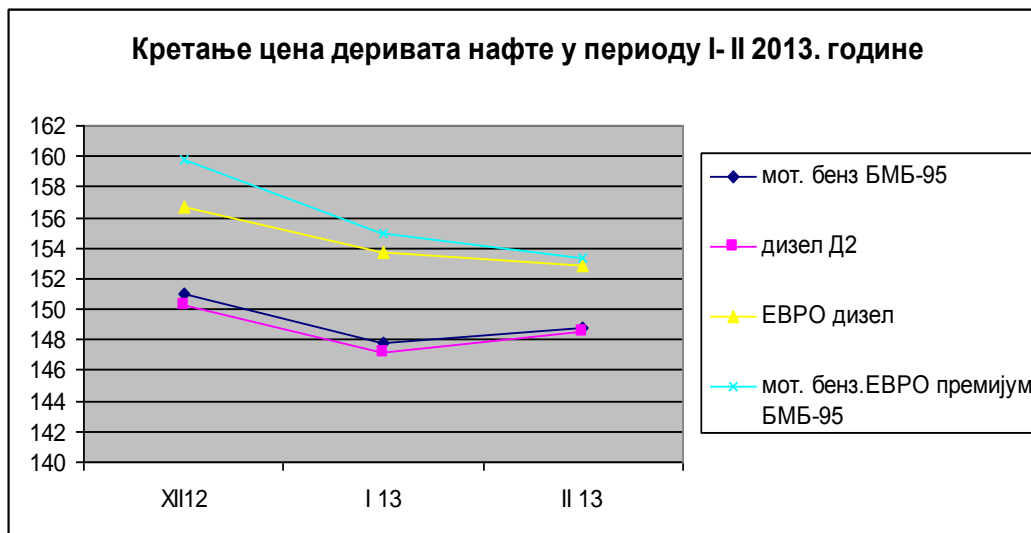
Цене деривата нафте у фебруару ове у односу на децембар претходне године снижене су у просеку за 3,0%, при чему је бензин појевтинио у просеку за 3,3%, а дизел гориво за 2,1%. У истом месецу цене деривата нафте из увоза снижене су у просеку за 3,6%, а из домаће производње за 1,4%.

У наредној табели и графикону приказани су нивои и кретање малопродајних цена основних деривата нафте у децембру 2010., 2011. и 2012. године, као и у прва два месеца 2013. године:

(динара по литри)

	<i>Моторни бензин БМБ -95</i>	<i>Дизел гориво Д 2</i>	<i>Евро дизел 10 ррт</i>	<i>Евро премијум БМБ -95</i>	<i>Уље за ложење</i>
<i>XII 2010.</i>	118,96	108,60	116,50	128,76	90,80
<i>XII 2011.</i>	133,77	126,59	137,49	138,76	92,11
<i>XII2011/XII2010 (индекс)</i>	112,4	116,6	118,0	107,8	101,4
<i>XII 2012.</i>	150,99	150,31	156,71	159,75	144,12
<i>XII2012/XII2011 (индекс)</i>	112,9	118,7	114,0	115,1	156,5
<i>I 2013.</i>	147,74	147,18	153,73	154,95	143,00
<i>II 2013.</i>	148,77	148,55	152,85	153,37	143,17
<i>I2013./XII2012. (индекс)</i>	97,8	97,9	98,1	97,0	99,3
<i>II / I 2013. (индекс)</i>	100,7	100,9	99,4	99,0	100,1

Извор: РЗС

Према последњим расположивим подацима Удружења нафтних компанија Србије - **УНКС** на дан 13. фебруара 2013. године, изражено у еврима по средњем курсу националних валута, просечна малопродајна цена **бензина Евро премијум БМБ- 95** у Србији износила је **1,371 евра/л.** и била је нижа од просечне у региону (**1,409**), али виша у односу на цену у Албанији(**1,301**), Румунији (**1,370**), Македонији(**1,363**), Бугарској(**1,340**) и БиХ (**1,227**), док је цена **домаћег бензина БМБ- 95** у износу од **1,326 евра/л.** била је виша само у односу на цену у БиХ и Албанији. Међутим, за разлику од бензина, цена **евро дизела** у Србији у износу од **1,363 евра/л.** била је изнад просечне цене у региону (**1,338**), али нижа од цене евро дизела у Словенији (**1,411**), Грчкој (**1,432**), Мађарској (**1,497**) и Румунији (**1,384**).

Према последњим расположивим подацима **УНКС-а**, просечна цена сирове нафте **BRENT** у периоду од почетка године до 7. фебруара 2013. године износила је **113,37 USD/bbl.**, што је незнатно изнад просечне цене у 2012. години (**111,53 USD/bbl**), као и у 2011. години (**110,79 USD/bbl**) и 2010. години (**75,90 USD/bbl**).

Вредност америчког долара је у јануару ове у односу на децембар претходне године нижа је за 4,7%, а евра за 1,9%, што је допринело паду, односно стабилизацији цена деривата нафте на нижем нивоу у односу на ниво цена из децембра 2012. године.

Захватање државе (акциза и пдв) у структури малопродајне цене деривата износи код бензина око **50%**, а код дизел горива скоро **60%**.

6. Укупан текући раст потрошачких цена у 2013. години **износи 1,1%**, што је за 0,2 процентна поена мање, него у 2012. години, при истом поређењу. При томе, цене роба су забележиле бржи интензитет раста у односу на цене услуга (1,2% према 0,7%).

Највеће дејство на раст потрошачких цена у фебруару ове у односу на децембар претходне године имало је повећање цена хране и безалкохолних пића (на које се односи око половина општег раста), а највећи интензитет раста у односу на општу стопу је евидентиран у групи комуникација. Наиме, натпросечно су повећане цене комуникација (4,6%), алкохолног пића и дувана (4,2%), здравства (2,8%) и хране и безалкохолних пића (1,6%). Дејство раста цена ових група у потпуности је определило општи текући раст².

² Прилог 2 у Информацији.

Другим речима, снижење цена одеће и обуће (1,8%), транспорта (1,2%) и рекреације и културе (2,9%) је деловало на неутралисање дејства виших цена у групама, где је остварен исподпросечан раст и то: стан, вода, електрична енергија, гас и друга горива (0,9%), намештај, покућство и текуће одржавање (0,6%), ресторани и хотели (0,6%) и остала роба и услуге (0,7%). Цене образовања у протеклом периоду ове године нису мењане.

7. Фискалном стратегијом за 2013. годину са пројекцијама за 2014. и 2015. годину, пројектована инфлација у овој години износи 5,5%, што претпоставља просечан месечни раст од 0,4%.

Укупан текући раст у прва два месеца ове године износи 1,1%, што даје просечан месечни раст од 0,5%.

Циљана инфлација, утврђена од стране Народне банке Србије за 2013. годину износи $4\% \pm 1,5$ п.п.

У фебруару ове године просечан курс динара је у односу на јануар смањен за 0,5% и износио је 111,39 динара за 1 евро, а у односу на просечну вредност курса динара у децембру претходне године, када је износио 113,54 динара, нижи је за 1,9%.

Такође, у јануару ове године просечна нето зарада³ износи 39197 динара и у односу на исти месец претходне године номинално је повећана за 7%, а реално смањена за 5,1%.

При истом упоређењу, промет у трговини на мало у текућим ценама је повећан за 1,9%, а у сталним смањен за 9,3%, при чему је најмањи пад промета исказан код непрехрамбених производа, осим моторних горива (-5,5%), а скоро уједначен код моторних горива (-12,2%) и хране, пића и дувана (13%).

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, просечно повећање регулисаних цена⁴ у фебруару ове године износи 1,8%, што је са око 0,4 п.п. определило општи раст. У оквиру

³ Саопштење РЗС бр. 40 од 25.02.2013. године

⁴ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

овог повећања највећи утицај су имале цене цигарета које су повећане за 5,7%, затим гаса за домаћинство, при расту од 9,5%, а најмањи раст и дејство је евидентиран код цена централног грејања (3%).

Цене воћа, поврћа, меса, рибе и јаја (непрерађена храна), у фебруару су, након јануарског повећања од 2,9%, биле стабилне. Такође, имајући у виду остварене месечне стопе и обухват основних група у индексу потрошачких цена, према подацима НБС, може се констатовати да је раст цена у фебруару углавном опредељен вишим ценама индустријских производа без хране и енергије, које су повећане за 1,1%, а деловале су и више цене енергије (0,5%), услуга (0,2%) и прерађене хране (0,3%).

Месечни раст цена базне инфлације (ЦПИ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) износи 0,2%, што је за 0,3 п.п. мање него у јануару 0,5%⁵, што значи да су, у овом месецу, у оквиру индустријских производа и услуга, опредељујући утицај имале више цене производа и услуга, које су регулисане, односно контролисане.

8. Међугодишња раст инфлације у фебруару ове у односу на фебруар претходне године износи 12,4%, што је за 0,4 п.п. процентних поена више него у јануару претходне године.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код алкохолних пића и дувана (30,7%), а натпросечно су повећане и цене хране и безалкохолних пића (16,6%).

Испод просека су повећане цене код осталих група и то: намештаја, покућства и текућег одржавања (11,9%), осталих роба и услуга (9,9%), ресторана и хотела (9,8%), комуникација (9,5%), здравства (8,4%), транспорта (8,1%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (7,2%), рекреације и културе (5%), образовања (5%) и одеће и обуће (2,6%).

---

⁵ Податак НБС: www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, tabela 27a.

КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ОД 2007. ГОДИНЕ

у %

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0,5	0,5	4,8
фебруар	0,3	0,7	3,9
март	1,2	2,0	4,7
април	0,6	2,5	4,3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0,0	4,5	5,1
август	1,4	5,9	6,6
септембар	1,3	7,3	7,7
октобар	1,0	8,3	8,9
новембар	1,5	9,9	9,6
децембар	0,3	10,3	10,3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0,0	6,2	10,5
септембар	0,2	6,3	9,3
октобар	0,4	6,8	8,7
новембар	0,9	7,7	8,1
децембар	-0,7	7,0	7,0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

ОСТВАРЕНИ РАСТ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА

- у % -

	Месечни раст <u>2.2013.</u> 1.2013.	Структура месечног раста	Текући раст <u>2.2013.</u> 12.2012.	Структура текућег раста
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,5	100,0	1,1	100,0
Храна и безалкохолна пића	0.2	13.0	1.6	48.7
Алкохолна пића и дуван	3.8	59.5	4.2	30.5
Одећа и обућа	-0.5	-4.4	-1.8	-7.4
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0.8	18.4	0.9	10.2
Намештај, покућство, текуће одржавање	-0.1	-0.5	0.6	2.3
Здравство	0.1	0.7	2.8	15.7
Транспорт	-0.2	-4.8	-1.2	-13.2
Комуникације	1.0	9.6	4.6	19.7
Рекреација и култура	0.6	4.2	-2.9	-10.7
Образовање	0.1	0.3	0.0	0.0
Ресторани и хотели	0.3	1.3	0.6	1.3
Остала роба и услуге	0.3	2.7	0.7	2.9

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 22. март 2013. године